

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se primumeră și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 4 Septembrie st. v.

Sistemul reprezentativ are și el păcatele lui, și sunt multe și feliurite corecturile ce i se pot face. El este, înaintea de toate, prea costisitor. Alături de organismul dezvoltat până la cele din urmă amănunte se mai află în acest sistem și aparatul de control, menit a face peste puțină ori-și-ce abus de putere, și abia în timpul din urmă s'a simțit în cercuri destul de largi, cât de multe puteri se consumă la organizarea și întreținerea acestui aparat.

Ca echivalent al sarcinilor ce poartă, cetățeanul are dreptul de a controla, fie direct, fie prin reprezentanții sei, mersul treburilor publice și de a lua parte la crearea legilor. Acest drept atât de prețios încet cu încetul devine însă și el o sarcină grea. În deosebi producerea corpurilor legiuitoare este o adevărată plagă socială.

Trecem cu vederea timpul pierdut și banii cheltuiți la alegeri, și ținem seamă numai de fierberea periodică ce se produce din cauza alegerilor. Nu se pot exprima în cifre pierderile de puteri vii ce rezultă din această fierbere. Cu toate aceste adese-ori se întâmplă, că rezultatul alegerilor nu este de loc potrivit cu interesele comune, și ori treburile publice merg rău ori se impune ca remediu contra acestui mers rău dizolvarea corpurilor legiuitoare produse cu atâta cheltuială.

E dar firească preocuparea ce s'a ivit față cu cestiunea producerii corpurilor legiuitoare în mai multe țări din Europa și mai ales la noi și în România.

Atât la noi, cât și în România vorba e să se scadă pierderile ce rezultă din frământările electorale.

Di Tisza procedează expeditiv: se mărginește a cere, ca de aici înainte să nu se mai facă alegerile tot la trei, ci tot la cinci ani. Prin aceasta se realizează, ce-i drept, un câștig, dar i se ia cetățeanului din dreptul lui. Și mergând mai departe în această direcțiune, am pute să desființăm dreptul electoral pentru cuvântul, că alegerile costă timp, bani și produc frământări în țară.

Dar aceasta nu e decât o parte a cestiunii.

Dacă este adevărat, că e mai puțin dreptul, pe care-l exercită tot la cinci decât acela pe care-l pot exercita tot la trei ani, trebuie să ne întrebăm, unde trece partea pe care o pierde cetățeanul din dreptul lui.

La coroană, adică la guvern, căci în viața constituțională guvernul responsabil e acela, care determină „coroana”.

Coroana are prerogativa de a dizolva parlamentul.

Cu cât mai scurte sunt perioadele electorale, cu atât mai ferită e coroana de a face întrebuințare de această prerogativă, căci, ivindu-se vre un conflict între guvern și parlament, ori încetând parlamentul a mai fi expresiunea fidelă a țării, opinia publică se dumiresce prin apropierea

viitoarelor alegeri. Îndată însă ce perioadele electorale sunt mai lungi, necesitatea dizolvării parlamentului devine mai frecventă. Ivindu-se apoi această necesitate, frământările, de care am voit să scăpăm prin prelungirea periodului electoral, devin cu atât mai acute. Căci ori se dizolvă parlamentul și se fac nouă alegeri, ori el nu se dizolvă și fierberea ține până la expirarea termenului de cinci ani.

În materie de agitațiuni nu se câștigă dar nimic prin prelungirea periodului electoral; din contra, cu cât perioadele sunt mai lungi, cu atât mai mare e înversunarea, cu care alegătorii se luptă, și cu atât mai adâncă amărăciunea, de care sunt cuprinși cei învinși.

Înțelegem dar, că, voind a feri țara de agitațiuni și coroana de necesitatea de a face întrebuințare de una din cele mai delicate prerogative ale ei, cercurile politice din România au căutat înainte de toate o procedură electorală, prin care se reduc frământările și se asigură rezultatul alegerilor astfel, ca parlamentul să fie fidelă expresiune a țării.

Vom vedea acum, dacă această procedură va răspunde ori nu la așteptările, în vederea cărora a fost stabilită.

În tot cazul ea este întemeiată pe chiar firea sistemului constituțional.

Îndată ce puterea publică e împărțită în executivă, legislativă și judecătorească, e un lucru ce rezultă oare-cum de sine, ca puterea legislativă, menită a controla pe cea executivă, să se organizeze sub conducerea celei judecătorești.

În acest sens s'a rezolvat cestiunea prin revisuirea constituțională ce a agitat atât de mult opinia publică din România.

După noua lege electorală a României, alegerile se fac sub conducerea puterii judecătorești, care delegă din partea ei pe președinții biourilor electorale.

Precum scim însă în România judecătorii sunt numiți de guvern și numai membrii înaltei curți de justiție și cassațiune sunt inamovibili.

Se vorbește acum, că una dintre condițiunile puse de grupul Maiorescu pentru intrarea sa în cabinetul Brătianu ar fi, ca și membrii curților de apel să fie declarați inamovibili.

Ne vine greu să o credem aceasta. Inamovibilitatea funcționarilor menită a fi din oficiu președinți ai biourilor electorale este un lucru, care rezultă de sine din noua lege electorală, și atunci, când s'a proiectat această lege, s'a pus în vedere și crearea unei pozițiuni independente pentru funcționarii judecătorești. Numai inamovibil fiind, judecătorul este independent, și numai independent fiind, el poate să fie, ca conducător al actului de alegere, o garanție pentru libertatea electorală. Altfel legea ar fi putut dice: Președinții biourilor electorale sunt numiți de puterea executivă.

Credem dar, că nu e vorba de o condițiune, ci de o înțelegere asupra unui

lucru, care urmează de sine din noua lege electorală, care n'ar avea nici un înțeles, dacă s'ar pune în aplicare mai înainte de a se fi declarat inamovibilitatea judecătorilor meniți a conduce alegerile.

În tot cazul grupul Maiorescu, care s'a pronunțat contra revisuirii constituțiunii, numai cu greu ar pute, credem noi, să iese răspunderea pentru punerea în aplicare a noii legi, dacă nu s'a proclamat mai înainte inamovibilitatea magistraturii.

Revistă politică.

Sibiu, 4 Septembrie st. v.

Mai toate diarele din monarhie se ocupă în prima linie de **întrevedere** **monarhilor** la Skiernievițe. „Fremdenblatt“, ale cărui relațiuni cu sferile conducătoare din Viena sunt cunoscute, relevând deosebită importanță a acestui eveniment politic, dice: „Domnitorii celor mai puternice trei monarhii de pe continent, suveranii, cari dispun de milioane de soldați harnici și a căror unire reprezintă cea mai impunătoare putere armată, care și-o poate cineva închipui în împrejurările actuale, își dau mâinile unul altuia, încungiurați fiind de acei bărbați de stat, a căror înțelepciune și prevedere sunt de o influență hotărâtoare asupra destinului națiunilor. O iconă de o mărime atât de importantă și de o strălucire atât de orbitoare, cum ar pute să rămână fără de a lăsa cea mai adâncă impresiune asupra tuturor popoarelor. Dar unul dintre simptomele cele mai îmbucurătoare pentru lămurirea relațiilor europene și pentru mersul adânc al politicii pacifice ni-l prezintă împregiurarea, că înțelesul și scopul acestei întrevăderi solemne nu mai trebuie căutat prin ipoteze, prin comentare sau prin încordarea facultății de a combina. Ele sunt — și acesta este semnul caracteristic al tuturor evenimentelor importante — clare pentru toată lumea, ori cine le poate cuprinde cu mintea. Pe când altădată popoarele, în dosul unui asemenea eveniment, bănuiau tendențe speciale, se temeau sau se așteptau la acțiuni de o deosebită importanță, acum toate sunt cuprinse de conștiința liniștită a caracterului eminent pacific al întâlnirii împăraților, și ar fi o încercare zadarnică de a căuta motivul și scopul întrevăderii împăraților în schimbări politice împlinite sau planuite. Nu este vorba despre o înțelegere sau pregătire a vreunei acțiuni cu această ocaziune solemnă, grija domnitorilor este de a menține și asigura aceea stare fericită de pace, de care statele se bucură tocmai pentru-că s'au ferit de acțiuni, care ar fi putut periclita liniștea. Acesta e nobilul scop comun al celor trei monarhi.”

„Pester Lloyd“ nu este nici decum mulțumit cu ducerea monarhului nostru la Țarul Rusiei. În Rusia, unde Țarul este pus pe „un butoiu cu praf de pușcă“, nimenea nu poate fi sigur de viață, și apoi nici nu se cade ca monarhul nostru să se ducă să viziteze pe Țarul, pe câtă vreme Țarul a fost acela care a dorit întrevădere. Cu privire la importanța politică a întrevăderii, „Pester Lloyd“ dice că cu cât a susținut mai sincer și mai hotărât alianța dintre Germania și Austro-Ungaria, cu atât mai mult s'a convins, că intrarea în alianță nu numai că nu este necesară, dar nici posibilă, fără de a se altera natura

alianței. „Un șir de ani ne-a dovedit“, dice foaia din Pesta, că unirea strinsă a celor două puteri din centrul Europei ajunge pe deplin pentru-ca pacea continentului să fie asigurată și că aceea ce principele Bismarck din punct de vedere special german, a avut în vedere la încheierea alianței cu monarhia noastră, s'a împlinit“. „Pester Lloyd“ amintesc apoi că de când există alianța, relațiile între Franța și Germania s'au schimbat în bine și continuă: „Această schimbare favorabilă pentru liniștea Europei s'a făcut fără Rusia; rămânerea acestei puteri afară din alianță n'a putut să o împedecă și intrarea Rusiei încă nu va fi în stare de a consolida.“ În cât privește special pe Austro-Ungaria, „Pester Lloyd“ combate versiunea răspândită de sferele politice din Berlin, dicându-se că scopul întrevăderii este de a se încheia relațiuni mai intime între monarhia noastră și Rusia, astfel că Austro-Ungaria să renunțe la ori-ce înaintare mai departe în Orient, ear Rusia să iese angajamentul de a respecta tale quale poziția ce Austro-Ungaria ocupă actualmente în acea parte. „Că Rusia“, dice numitul diar, „se angajează să respecte status quo al pozițiunii ce ocupăm în Orient, aceasta nu este o cestiune, ci aproape o vătămă. Nouă nu ne trebuie o asemenea asigurare din partea Rusiei, mai întâiu: pentru-că nu-i credem și suntem acum ea și mai înainte de părere, că nevoia ei — cu sau fără promisiune — nu va dura nici o zi mai mult decât nepuțință; și al doilea: pentru-că noi, și fără o asemenea asigurare, vom săi să ne apărăm de ori-ce atac îndreptat contra pozițiunii noastre. Rusia nu ne poate da nimic în schimb și dacă ea își împlinesce pur și simplu îndatoririle internaționale, aceasta nu este un merit; ea face ceea ce trebuie să facă și pentru aceasta nu poate pretinde vre-o mulțumire specială sau vre-un contraserviciu.“

„Norddeutsche Allgemeine Zeitung“, organul de predilecțiune al principelui Bismarck, demască printr-o scrisoare din Viena încercările tendențioase, de a infățișa politica contelui Taaffe ca și când ar fi în contradicție cu alianța austro-germană, și dice: „Este un fapt istoric, că alianța austro-germană s'a încheiat curând după venirea la cârmă a cabinetului Taaffe; era acestui cabinet este era alianței austro-germane. Alianța austro-germană pe terenul politicii externe este correlatul misiunii, cu care s'a încredințat contele Taaffe pe terenul politicii interne. Numai Austria, care este hotărâtă să fie austriacă și numai austriacă, care recunoaște că puterea și problema ei de căpetenie este îndestularea tuturor popoarelor sale și consolidarea stărei sale constituționale, numai Austria austriacilor poate, cu inima liberă și credincioasă, să întindă mâna imperiului german în scopul unei alianțe durabile. Și în adevăr cabinetul Taaffe în cei cinci ani de conducere, s'a dovedit destul de potrivit cu privire la alianța germană. Nici odată aceasta n'a fost mai strinsă și mai sigură decât acum. Aceasta însă este un fapt istoric recunoscut de toată lumea.“

David Starcevic, fiind proclamat în unanimitate candidat al cercului al doilea din Agram, și-a desfășurat la 2 Septembrie înaintea unui public numeros programul său pentru viitoarea sesiune legislativă. În introducerea spusă ascultătorilor că de 15 zile n'a mai dormit în pat, că

D-Voastre sînteți, cari ați firmat după puteri și veți forma pe viitor, am firma convicțiune, cu aceeași stăruință, în cercul restrîns, în care sînteți chemați de a lucra și forma generațiunea viitoare, pe care o veți aproviziona cu merindea trebuitoare, pentru a-și îndeplini misiunea restaurării naționale.

Sub mâinile D-Voastre se află omenii viitorului. În ce direcțiune veți lucra D-Voastre, așa va fi noua generațiune. Numai învățătorul poate schimba domnilor, astăzi chartele țerilor și sortea popoarelor. Priviți numai în istorie, și veți vedea cum ori și ce pornire, ori ce avent în cultură și civilizațiune a emanat numai dela școală. Cei mai mari legistatori ai omeniei au găsit și recunoscut că numai școala poate reforma și îmbunătăți durabil societatea omenească. Învățătorul Socrate avea sub mâinile sale pe cei mai ilustrii cetățeni, generali, diplomați, oratori și filosofi ce i-a avut Grecia. De sub mâinile D-Voastre, din inimile curate ale D-Voastre, pot să se ridice — și noi sperăm aceasta — oameni cari se consolidateze națiunea noastră în proximal viitor.

Cine atunci are un rol mai mare, mai folositor și mai vrednic, decât învățătorul nostru? Ce profesiune pe lumea aceasta este mai nobilă decât a D-Voastre?!!

D-Voastre aveți de a forma pe om, lumea viitoare, acest microcosm, sau lume mică, cum îl numesc filosofi. Întrădevăr domnilor, mare și frumoasă este misiunea unui învățător, vrednic și salutar este acela, care și-o înțelege bine, dar detestabil și funest este învățătorul care nu știe așteptul chemarea sa — și nu-i în stare se și-o poarte cum se cuvine! Câte spirite, câți omeni ai viitorului nu se perd prin nesocotința acestor nechemări de a lucra în câmpul cel mai scump al națiunii noastre!

Un învățător bun, răspundea ca soarele căldura sa — toate sentimentele, toate pornirile frumoase, el încăldește inima tinerei generațiuni cu preceptele morali, cari au să o însoțească preste toată viața, care se-i fie de îndreptar, de lumină în calea întunecoasă a vieții.

Nu uitați domnilor, că icoana și conduita DVoastre zăgrăvesc mai mult decât ori și ce în inima copilului. DVoastre sunteți idealul tinerei generațiuni; observați bine, că acest ideal se fie cum se cuvine, să conducă la fericire și progres; băgați bine de seamă, — ca nu deșteptându-se odată acei copilași să vadă că nu bine ci rău, i-ați format și că idealul lor a fost din nefericire un ideal decădător sau nechemat! De altcun nu mă îndoiesc domnilor după activitatea DVoastre de pîn'acum — după zelul ce ați depus în spinoasă ocupațiune — că DVoastre veți isbuti a consolida și a desvolta spre bine și fericire generațiunea mică din popor concredută povețelor și grijei DVoastre! Nu mă îndoiesc că veți forma înainte de toate oameni sănătoși și la minte și la corp și veți deschide inteligența copiilor spre tot ce-i util și bun, veți deschide inima lor spre tot ce-i moral și religios înzestrându-o cu toate calitățile ce împodobesc pe om — ca să încăldească car nu se disjunge pe alții cu aceea. De asemenea veți acomoda talentele și abilitățile ce le veți găsi în copii conform cu necesitățile vieții, veți face oameni destoinici a trăi bine și onest, veți contribui la formarea bunei stări materiale paralel cu cultura intelectuală.

Aici aveți ocaziune, domnilor, de a delibera asupra diferitelor metode, ce duc mai lesne la

scop, în feliuritele ramuri ale instrucțiunii; veți comunica frățesce rezultatele esperinței ce aveți într'un ram sau altul; veți comunica părerile cu intimitate, unul cu mai mult sau mai puțină pricepere decât altul. Dar din toate aceste va profita nespuse de mult corpul învățătoresc ca atare și veți duce de aici fiecare cu un plus însemnat de cunoștințe sau experiențe. Aceste conferențe, a căror utilitate nici nu o putem aprea din destul deocamdată, fiindcă încă nu ne-am dat bine cu ele — sînt sadul sau școala de altoit a tuturor ideilor, metodelor și principiilor pedagogice, cari trebuie să fie introduse și aplicate în școala noastră populară.

Nu mă îndoiesc că fiecare din DVoastre va înțelege apostolia adevărată ce o aveți în mijlocul lumii tinere și inocente, pe care o veți desvolta după necesitățile vieții naționale, bisericesci și materiale. Adevăratul învățător va face mult și cu însușirea pentru învățămînt și fără de a aștepta numai decât răsplată meritată pentru ostenețele sale. —

Au cât așteaptă părinții și ce răbdare au dinșii când cresc pruncii lor?! — Fiți siguri că națiunea vă va fi recunoscătoare; sau de altă parte oare mai trebuie unui om de bine — mai mare reșplată decât cea să vadă cum înfloresc și se desvolta sub ochii și sub mâinile sale oamenii și cetățenii viitorului? — Eu vă dic: îndrăzniți numai cu toții în misiunea sântă! — Eu vă mai dic: că astăzi prin DVoastre se va ridica poporul nostru la lumină, la bogăție și cultură! — Înarmați-ve deci cu toții cu cunoștințele și metodele bune; întăriți-vă unul pe altul în mijloacele învățămîntului. Eu vă urez să fiți norocoși la deslegarea diverselor probleme, ce le veți socoti de utilitate în cauzele școlare — ale căror deslegare se va ușura prin binevoitoarele îndigări și deslășiri ce ni le va împrumuta P. O. domn comisar consistorial Dr. Ioan Crișian, profesor de teologie, pe care cu tot respectul și completa noastră bucurie îl salutăm în mijlocul nostru.

În acest sens încă o dată vă salut din inimă, dicându-vă: bine ați venit la nobila muncă, și cu aceasta adunarea generală a III-a a reuniunii învățătorilor din districtul de învățămînt al VIII-a al Reghinului, conchemată pe astăzi în Jabeșița o declar de deschisă.

Jabeșița, 26 August 1884.

Galation Șagău, protopresbiter.
Președinte.

Adunarea ia cuvîntul presidial spre plăcută cunoștință între vii strigări de „să trăiască“.

DI comisar consistorial Dr. Ioan Crișian, comunică membrilor reuniunii onorifică misiune, ce cu plăcere a primit din partea prea vener. consistor archidiececan de a conduce în calitate de comisar conferențele reuniunii noastre.

Adunarea ia acest comunicat spre plăcută știință.

Se aleg doi notari în persoanele membrilor: Nicolau Cîmpean și a subserisului; o comisiune în persoanele membrilor: Ioan Nascu, Gregoriu Ciboc și Nicolau Luca spre a censura raportul comitetului; iar alta în persoanele membrilor: David Rusu, Ștefan Hădărău și Ioan Coșariu pentru propuneri. Astfel constituită, adunarea își începe activitatea sa.

Ea a ținut cinci ședințe. Reasumând esența acelor cinci procese verbali ale ședințelor, rezultatul tuturor agendelor, cu cari s'a ocupat com-

ferența în această sesiune, se poate reduce la următoarele momente mai însemnate:

Obiectul mai principal în giurul căruia cu deosebire s'a învîrtit activitatea conferenței noastre a fost tema propusă în programul consistorial: „Metoda cetirii și a scrierii“. Această temă a desvoltat-o însuși dl Dr. Ioan Crișian, comisar consistorial, în mai multe ședințe, începînd cu primirea școlarilor începători în școală înaintînd gradatim — și schimbînd în mod potrivit deprinderile pentru cetire, cu cele ale scrierii — până la îmbinarea sonurilor cu semnele (literile) lor sau mai bine dis până unde începe cetirea și scrierea.

Practicabilitatea metodului și zelul domnului comisar, manifestate în predarea prelegerilor d-sale de model, putură servi de exemplu pentru fiecare învățător.

Membrii reuniunii au ascultat aceste prelegeri cu cel mai viu interes și cu o deplină satisfacțiune, rămînîndu-le numai a reproduce unul câte unul fie-care prelegere în modul indicat; — ba ce e mai mult însuși de rezultatele, ce pe calea aceasta și sub astfel de conducător, ne pot oferi conferențele noastre, s'au aflat îndemnați a cere și concluda înființarea de sub-reuniuni, că așa să li se ofere mai adese-ori ocaziune de a-și pute însuși principiile și regulile recunoscute de bune și folositoare pe terenul activității lor și de a-și împărtăși în mod colegial experiențele lor din viața practică școlară. Primul pas s'a făcut deja și sîntem îndreptățiți a crede, că prin sucursul d-lor protopresbiteri respectivi vom vedea și dorința aceasta realizată în scurt timp.

S'a censurat raportul comitetului și al casarului, cari aflîndu-se în bună ordine s'au luat spre știință, votându-se mulțumită protocolară atât comitetului cât și casarului dl Șimion Nicolescu.

S'a satorit în fine locul pentru ținerea conferenței pre anul viitor: Reghinul.

Adunarea se încheie prin cuvîntul final al d-lui Galațiun Șagău, protopresbiterul și presidentul reuniunii, prin care în linia primă aduce mulțumită în numele reuniunii d-lui Dr. Ioan Crișian, profesor și comisar consistorial, pentru zelul și viul interes, ce l-a manifestat, luptînd cu demnitate în decursul întregii sesiuni, pentru scopul și interesele reuniunii noastre, recomandînd membrilor reuniunii și pre viitor zel și activitate, interes și abnegațiune față cu chemarea ce au îmbrățișat și în special față cu această instituțiune salutară și conducătoare la progres.

Ioan Langa,
notar.

Cronică.

Maiestatea Sa pleacă în 18 l. c. n. la Innsbruck pentru inaugurarea liniei căii ferate Arlberg. În 21 l. c. n. Maiestatea Sa se va întoarce la Viena, unde va sosi în 22 l. c. n.

*

Pentru arșii din Vestem aflăm că se formează un comitet de ajutorare. Nu ne îndoim, că se va manifesta caritatea publică și față cu acești nenorociți, peste nouăzeci de familii, cele mai multe sărace, care au rămas în cea mai mare miserie.

*

Înubien. Sâmbătă seara a fost întrunită o societate frumoasă de domni, doamne și dom-

nișoare în grădina Hermann de aici. Prilegiul la întrunirea aceasta la dat d-l Ios. Drottletff, proprietar de tipografie, car motivul a fost iubileul mașinistului tipografic, Nicolae Simtion, care de *douăzeci și cinci de ani* neîntrerupt se află în condițiune în stabilimentul tipografic al d-lui Drottletff. Cu ocaziunea festivității acesteia, d-l proprietar de tipografie, la un moment potrivit, între aplausele participanților la festivitate, a înmănat iubilarului un present frumos, drept suvenir. Petrecerea cordială a durat până după meșul nopții.

*

Din Bucovina. După programa publicată de către directorul gimnasiului din Suceava, au frecuat acest gimnasiu în anul expirat 147 de Germani, dintre cari 110 de relega ovrească și 7 de cea evangelică, 160 de Români; 8 Ruteni, 24 Poloni, 11 Armeni și 2 Ruși, după religie 162 gr.-or., 56 rom.-cat., 10 armeno-orient., 2 lipoveni. Din Bucovina au fost 302 de studenți, din Galiția 20, din Ardeal 4, din Ungaria 1 și din România 25 de studenți. Stipendiști au fost 18.

*

Întărirea Bucureștilor. Diarele germane dau amănunte nouă asupra întăririi Bucureștilor. Se vor ridica 36 forturi cuirasate mișcătoare. Dar se discută încă asupra sistemului. Casele Grusau (Magdenburg-Backau) și Montgolfie au primit fie-care comanda unui fort cuirasat; și, după rezultate, guvernul se va rosti. Aceasta nu va fi decât spre luna Noemvrie. Foile gemane susțin sistemul Grusau, care se aseamănă cu acela întrebuit pentru monitoare.

Invitare.

Onorații membri ai casei de păstrare din Seliște se invită la o adunare extraordinară, care se va ține Duminică în 9/21 Septemvrie a. c. la 2 oare după prînz în școala gr.-or. din Seliște. La ordinea zilei se vor pune următoarele

Obiecte:

- Raportul direcțiunii despre activitatea sa dela înființarea reuniunii pînă la 31 August a. c.
- Inscrierea de membri noi.
- Incassarea taxelor restante.

Seliște, 30 August v. 1884.

Direcțiunea.

Listă de contribuiri

pentru

ajutorarea studenților români nenorociți.

Transport din Nr. 112: 100 lei și fl. 251.—

Din Mociu și giur *).

Ioan German, paroch gr.-cat. în Sembotelăc	fl. 5.—
Ioan Leoca, econom în Sâmbotelec	„ 2.—
Ioan Florian, paroch gr.-cat. Biercheș	„ 1.—
Ioan Danu, medic în Mociu	„ 1.—
Gavril Gorgan, notar în „	„ 1.—
Nicolau Moldovan, paroch în Mociu	„ 1.—
Ioan Călătianu, paroch în Suatul inf.	„ —.60
Ioan Petean, econom în Mociu	„ —.40
Simeon Moldovan, teolog abs.	„ 1.—
Suma	100 lei și fl. 264.—

Sibiiu, 16 Septemvrie v. 1884.

Alte contribuiri binevoitoare se vor cuita în public.

Redacțiunea.

*) Colecta d-lui Simeon Moldovan, teolog abs. în Mociu.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Skiernievițe, 16 Septemvrie n. Împăratul și regele Francisc Iosif a sosit ieri la 2 oare și Împăratul Wilhelm la 4 oare d. a. primiți fiind de Țarul, Țarevna, de moștenitorul Tronului și de marii principii. Întîmpinarea a fost foarte cordială. Seara a avut loc dineul de gală, la care au luat parte tustrei monarhii; toast nu s'a ținut, dar cei trei monarhi și-au închinat la propunerea împăratului Wilhelm. Împăratul și regele Francisc Iosif pleacă Mercuri înderept.

Londra, 16 Septemvrie n. Ministerul de războiu a hotărît a înmulți armata engleză în Egipt încă cu 3000 de oameni.

Neapole, 16 Septemvrie n. De ieri meadă noapte pînă astăzi meadă noapte au fost 470 de casuri de choleră și 240 de morți.

Director: **Ioan Slavici.**

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar.

nicăiri „părie“ ci „părae“ ori „păree“, cu a ori cu e în penultima.

Altă probă: cincisprezece este dis rău, corect este cincisprezece, pentru-că vine dela cinci-supra-dece. Cum face domnul Onciul din supra cuvîntul spră, care nu există în limba română? N'ar binevoi Sfinția Sa să ne lumineze aici în „Tribuna“? În Bucovina nu se dice cinci-spră-dece ci cinci-spre-dece, cu e curat, dar mai ales cinci-sprece și în Frătăuți numai cinci-spre-ce cu e deschis în silaba penultimă. Diez scrie după gramatică noastră vechi „spre“ nu „spră“. Ca în Bucovina se vorbește și în Moldova și pe aiurea spre și nu spră, și se numără așa: un-spre-ce, doi-spre-ce, trii-spre-ce ș. m. d. Îl poftim pe părintele Onciul să publice, unde se vorbește „spră“! Filologii derivă spre din ex-per.

Aceste lucruri le știe dl. Onciul cu toată serioșitatea, le trimite la guvern, carele expediază apoi profesorilor din Suceava, ca să aibă de ce rîde.

În urmă se compune acea comisiune și din membrii societății Leon Iluitchi și Dimitrie Ispescul.

Acest din urmă e renumit prin a doua ediție a gramaticii lui Pumnul.

Astăzi comisiune hotărî, să nu admită la tipari nici o carte, care ar fi scrisă fără „Umur“ Ba și mai mult: în urma inițiativei ei opri consiliul școlar din Cernăuți introducerea la gim-

nasiul din Suceava de cărți românesce, care n'ar fi tipărite cu ortografia lui Nicolau Ieremievici. Înțelesul acestui emis este: cărți românesce pentru școli secundare tipărite cu ortografia lui Nic. Ieremievici există; un gimnasiu fără cărți didactice după legile din Austria nu poate exista, prin urmare: gimnasiul românesc din Suceava se închide. Eventualitatea aceasta se discută acū în guvern. Toate aceste fapte se sîvîrșesc, cum vedem, prin membrii societății pentru cultura și literatura poporului român din Bucovina. Domni numiți mai sus vor dice poate, că noi cercăm să-i pogram. Îi provocăm deci aici în public, să publice în „Tribuna“ pînă la finea lunii Septemvrie a. c. acele cărți didactice românesce pentru gimnasie, care sînt tipărite cu ortografia lui Nic. Ieremievici și corespund tot odată planului de organizațiune a gimnasiilor austriace, luând în privire mai ales limbele clasice: latina și grecească. Dacă vor face aceasta, nimeni nu-i va pute asemăna cu simbrășii lui Filip din Macedonia, cari vîndură patria lor Athena. Tot odată apelăm la toți Românii Bucovinei, cari au stătut în timpuri grele în fruntea mișcărilor noastre naționale, să luereze într'acolo, ca ucazul sus numit să se anuleze, căci el ni omoară unicul institut național, ce-l avem în țară, de oare-ce cărțile, care s'ar mai pute introduce la gimnasiul din Suceava, nu sînt tipărite cu ortografia lui Nic. Ieremievici, și nici nu se poate spera, că oare când un profesor își va tipări cartea sa cu acea ortografie, căci ea este lipsită de orice basă științifică, fiind o alcătuire fantastică a unor di-

letanți copilăroși. Interesul culturai noastre naționale cere, ca acel ucaz să se anuleze cât mai enrînd. Nu putem renunța la dreptul, de a ne cultiva și din astă cauză nu putem suferi astfel de orîndueli, care ne împiedecă în desvoltarea noastră culturală oprindu-ne întrebuințarea cărților lucrate de Românii din celelalte provincii. Separatismul nostru bucovinean ne gîtuesce. Dacă ne vom separa încă pe scurtă vreme de ceilalți Români, ne pierdem, căci vom fi cetropiți de Slavi, Jidani și Germani. Dușmanii noștri politici luerează acū de mai multe decenie pentru separarea noastră culturală de ceilalți Români. Cel mai eficace mijloc este astăzi, ca și mai înainte, ortografia. Instrumente neconstiute aflară ei între Români totdeauna, ca și în ziua de astăzi. Fără aceste instrumente activitatea lor ar fi nulă, precum nulă ramase odinioară munca țeranului, care mersese să taie pădurea cu un topor fără coadă.

„Dar când avu toporul o coadă de lemn tare. —

Puteți judeca singuri, ce tristă întîmplare“, dice fabula lui Gr. Alecsandrescu.

Noi Românii bucovineni sîntem astăzi acea nenorocită pădure, căci sîntem câțiva dintre noi, cari, parte din nepricepere, parte din ambiție oarbă, parte vîndînd interese private, se facură coadă la toporul vrăjmașilor culturai noastre naționale.

A. p.

Bibliografie.

Miculă Abecedari ilustrat în usul scoalelor primare de Ioan Tuducescu. Partea II. Pentru al doilea an de școală. Cuprinde: mecanismul scrierii și al citirii cu litere mari și cirile sau bisericești. Arad 1884. Preț 20 cr.

Tabelele măsurile și banii. Manual de învățatură pentru scoalele primare de Ioan Tuducescu învățător în Lipova. Un exemplar 6 cr.

Beiu, Vodă, Domn, Roman istoric de Theodor Alexi. Broșura III. Preț 20 cr.

Anuarul Asociației generale a Studenților universitari români. Gh. S. Alexandrescu. Volumul IV. București 1884.

„Familia“. Oradea-mare 2/14 Septembrie 1884. Anul XX. Nr. 36. Sumar: Năuți tu.... (poesie) de Matilda Poni. — Logofătul Baptiste Velei (episod istoric din secolul al XVII.) de V. A. Urechia. — Mai stăi vreme! (poesie) de V. B. Muntenescu. — Poeme în prosă, de Gr. Sima a lui Ion. — Caprioare (ilustrație). — Dilele din urmă ale pământului, de Marcu Emilian. — Doine și hore din Ardeal (din ținutul Borgoului), comunicate de I. Dologa. — Invențiuni nouă. — Salon: Scrisori din Iași. — Din părțile sătmărene. — Societatea pentru fond de teatru român. — Literatură și arte. — Teatru și muzică. — Ce e nou? — Arimogrif. — Posta redacțiunii. — Călimarul săptămânii.

„Școala Practică“, tom. III., Nr. 4 pro Iulie conține: Pelargonia. Lecțiune practică din învățământul intuitiv, ținută în clasa I. a scoalei române din Rodna, de Iuliu Pop. — Comitatul Bistrița-Năsăud. Lecțiune practică din geografie, ținută în clasa II. a scoalei

române din Rodna, de Silvestru Mureșianu. — Rapița (Brassica napus). Lecțiune practică din istoria naturală, de Ștefan Alexa, învățător în Banloc. — Înmulțirea cu numere decimale. Lecțiuni practice ținute preparanților din Gherla, cursului I., semestrului II., de V. G. Borgovanu. — Încodată congresului didactic din România, de J. Dariu. — Publicațiuni. — Bibliografie.

Nr. 5. pro August: Ceva despre examenele de vară dela scoalele din Năsăud. — Raport despre examenele de vară dela unele scoale elementare din districtul Năsăudului. — Un nou institut de creștere. — Din România: Conferințele cu învățătorii. — Etymologicum magnum Romaniae. — Bibliografie.

„Foița bisericească“. Organ pentru cultura religioasă a clerului și a poporului. Redigată de Dr. Alexandru V. Grama. Blaj 10 Septembrie n. 1884. Anul II. Nr. 17. Sumar: Deschiderea seminarului tinerimei române gr-cat. dela gimnaziul din Blaj. — Congruența și însemnătatea mistică generală a ornatelor sacre. — Filosofia modernă pozitivă. — Absolutismul în biserică. — Dreptul civil ereditar în patria noastră. — Educațiunea estetică în seminare.

„Biserica și Școala“. Foaie bisericească, școlastică, literară și economică. Arad 2/14 Septembrie 1884. Anul VIII. Nr. 36. Sumar: Cercular al Ilustrității Sale Episcopului din Caransebeș în cauza alegerilor pentru sinodul metropolitan. — La începutul anului școlastic. — Aritmetica generală și specială (recensiune). — Diverse. Concurs.

Sciri economice.

Piața din Brașov, 12 Septembrie. Grâu hectolitra fl. 5.90, grâu mestecat fl. 4.60, secara fl. 3.80, orz fl. 3.80, ovăș fl. 1.80, cucuruz fl. 4.60, mălăiu fl. 5.60, mazerea fl. 9.—, linte fl. 9.50, fasolea fl. 7.—, crumpenele fl. 1.—, carnea de vită p. Kilo 48 cr., carnea de porc 52 cr., carnea de berbec 32 cr.

Cursul la bursa de mărfuri în Budapesta
dela 15 Septembrie st. n.

Grâu (din Banat): 72—75 Kilo fl. — până —. — 76—80 Kilo fl. 7.90 până 8.25, (lungă Tisza) 72—75 Kilo fl. — până —. —, 76—81 Kilo fl. 7.75 până 8.20, (de Pesta) 72—75 Kilo fl. — până —. —, 76—81 Kilo fl. 7.60 până 8.10, (de Alba-Regală) 72—75 Kilo fl. — până —. —, 76—81 Kilo fl. 7.65 până 8.15, (de Bacskai) 72—75 Kilo fl. — până —. —, 76—81 Kilo fl. — până —. —, (din Ungaria de nord) 72—75 Kilo fl. — până —. —, 76—81 Kilo fl. 7.75 până 7.95.

Secara (ungurească) 70—72 Kilo fl. 6.80 până 7.05.

Orz (nutret): 60—62 Kilo fl. 6.— până 6.35; (de berărie) 62—64 Kilo fl. 7.— până 9.60.

Ovăș (ungurese) 37—40 Kilo fl. 5.95 până 6.30.

Cucuruz (de Banat): dela fl. 6.35 până 6.40; de alt soi fl. 6.30 până 6.35.

Rapița fl. 11.— până 12.—; de Banat fl. 10.4/8 până 11.1/8.

Mălăiu (ungurese): fl. 11.20 până —.—.

Timpul de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 8.27 până 8.29 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 7.87 până 8.89.

Secara (primăvară) 69¹/₁₀ Kilo fl. 5.78 până 5.80.

Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 5.59 până 5.61.

Rapița (August—Septembrie) fl. 11.75 până 12.75.

Spirt (brut) 100 L. fl. — până 27.75

Bursa de Viena

din 15 Septembrie st. n. 1884.

Rentă de aur ung. 6%	122.60
„ „ „ 4%	92.65
„ „ hârtie „ 5%	88.65
Împrumutul căilor ferate ung.	142.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	95.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	102.10
Bonuri rurale ung.	100.50
„ „ „ cu cl. de sortare	100.25
„ „ „ bănațene-timișene	100.—
„ „ „ cu cl. de sortare	100.—
„ „ „ transilvane	100.75
„ „ „ croato-slavone	100.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	—
Împrumut cu premiu ung.	114.25
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	114.90
Rentă de hârtie austriacă	80.75
„ „ argint austriacă	81.75
„ „ aur austriacă	104.90
Losurile austr. din 1860	134.20
Acțiunile băncii austro-ungare	849.—
„ „ de credit ung.	296.75
„ „ „ austr.	298.50
Argintul	—
Galbeni împărătești	5.78
Napoleon-d'ori	9.63
Mărci 100 imp. germane	59.65
Londra 10 Livres sterline	121.65

Bursa de Budapesta

din 15 Septembrie st. n. 1884.

Renta de aur ung. 6%	122.50
„ „ „ 4%	92.65
„ „ hârtie „ 5%	88.80
Împrumutul căilor ferate ung.	142.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	95.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	102.—
Bonuri rurale ung.	100.25
„ „ „ cu cl. de sortare	100.—
„ „ „ bănațene-timișene	100.—
„ „ „ cu cl. de sortare	100.25
„ „ „ transilvane	100.50
„ „ „ croato-slavone	100.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	98.75
Împrumut cu premiu ung.	114.—
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	116.—
Renta de hârtie austriacă	80.80
„ „ argint austriacă	81.75
„ „ aur austriacă	105.50
Losurile austr. din 1860	134.20
Acțiunile băncii austro-ungare	849.—
„ „ de credit ung.	296.75
„ „ „ austr.	298.90
Argintul	—
Scrisuri fonciari a le institut. de cred. și ec. „Albina“	101.50
Galbeni împărătești	5.75
Napoleon-d'ori	9.67
Mărci 100 imp. germane	59.60
Londra 10 Livres sterline	121.70

Bursa de București.

Cota oficială dela 14 Septembrie st. n. 1884.

Renta amort. (5%)	Cump.	95.50	vând.	95.50
— Rur. conv. (6%)	„	96.50	„	97.50
Act. de asig. Dacia-Rom.	„	361.1/2	„	—
Împr. oraș. București	„	—	„	—
Banca națională a României	„	—	„	—
Credit mob. rom.	„	207 1/2	„	—
Act. de asig. Națională	„	247 1/2	„	—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	„	91.50	„	87.50
Societ. const.	„	278.—	„	—
Schimb 4 luni	„	—	„	—
Aur.	„	5.50	„	—

Merită atențiune! [51] 23

Epilepsie
bolnavi de convulsii și de nervi
află ajutor sigur prin metoda mea.
Onorar numai după succese învederate.
Tractament prin epistole. Sute s'au vindecat.

Prof. Dr. Albert.

Paris, 6, Place du Trône.

Invitare de abonament la cele mai eftine diare române.

„Amiculu Familiei“ diuar beletristic și encilopedic-literar — cu ilustrațiuni. Apare regulat în 1/13-a și 15/27-a și a fie-cărei lune în numeri câte 2—3 coale; — și publică: *novele, poezii, romanuri, aventuri picante, impresiuni de călătorii, studii sociali, — articlii științifici* mai ales din sfera economiei și a igienei de casă. — *sciri din lumea mare* cu preferință acelea, cari interesează mai de aproape societatea românească, — *principii de viață și notițe de petrecere*. Fie-care număr este bogat și frumos ilustrat. — Prețul de prenumerațiune pre anul întreg e numai **4 fl.** pre 1/2 an **2 fl.** pre 1/4 de an **1 fl.** v. a. — pentru România pre anul întreg **10 franci** — lei plățibili în bilete de bancă ori în timbre postali.

„Preotulu romanu“. Diuar bisericesc, școlastic și literar. Apare regulat în 1-a și 16-a și (c. n.) a fie-cărei lune, în numeri câte de 1 1/4 — 2 1/2 coale și publică: *articlii din sfera tuturor științelor teologice* — tractate dogmatice, istorice, juridice, morali, pastorali, dar mai ales rituali, — *predice* pre domineci, serbători și diferite ocațiuni, mai ales pentru ocațiuni funebre, precum și *schite de predici*, și ori-ce amenunte aplicabili în predici, *catechese* și alte *învățături pentru popor*, *tractate pedagogice, didactice, studii și recensiuni literare, sciri* — din sfera bisericească, școlastică și literară. — Prețul de prenumerațiune pre anul întreg e **4 fl.**, pre 1/2 an **2 fl.**, pre 1/4 an **1 fl.**, — Pentru România pre anul întreg **10 franci** — lei, — plățibili în bilete de bancă ori în timbre postali.

„Cartile Sateanului Romanu“. Pentru toate trebuințele poporului român. Apare în fie-care lună câte una carte de 1 — 1 1/3 coală — și publică: *novele populare, istorioare, fabule, poezii, anecdote, proverbi* și alte *amenunte de învățatură și petrecere, cunoscințe de economiă, industriă, igienă ș. a.*, — *sciri din lumea mare* mai ales acelea cari mai de aproape ating pre poporul nostru. — Prețul de prenumerațiune pre un an întreg e numai **1 fl.** v. a., pentru România **2 franci 50 bani** — plățibili în timbre postali.

Toate aceste trei diare deodată abonate costau pre anul întreg 8 fl. v. a., pentru România 20 franci — lei.

== Exemplare complete dela începutul anului mai sânt câteva. ==

☞ Aceia, cari vor abona toate trei diarele noastre, ori barem două din ele, vor primi **îndată gratis** patru portrete foarte frumoase. ☞

☞ **Numeri de probă se trimit gratis ori cui.** ☞

☞ A se adresa la: **Cancelaria „NEGRUTIU“** în Gherla (Szamosujvár) unde se mai află încă de vândare următoarele

☞ **opuri de minune eftine:** ☞

Amoru și dincolo de mormentu. Novelă de Ponson du Terail, trad. de N. F. Negrutiu. Preț 30 cr.

Bibliotec'a Sateanului Român. Cartea I., II., III., IV., cuprind materii foarte interesante și amuzante. Preț la toate patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.

Bibliotec'a Familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Preț 30 cr.

Colectă de Recepte din economiă, industriă, comerț și chemiă pentru economi, industriași și comercianți. Preț 50 cr.

Apologie. Discuțiuni filologice și istorice magiare privitoare la Români, învederate și rectificate de Dr. Gregoriu Silasi. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg Gabr. Șincai. Preț 30 cr.

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere învederită și apretiată de Dr. Gregoriu Silasi Broșura I. și II. Preț fie-căreia e 40 cr. — Ambele împreună 70 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini cuprinde 103 poezii bine alese și arangiate. Preț redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte, după Euripide tradusă în viersuri de Petru Dulfu. Preț 30 cr.

☞ Toate acestea **20 opuri** deodată procurate se dau cu prețul bagatel de **3 fl. 60 cr.** ☞

Ifigenia în Tauris. Tragediă în 5 acte, după Euripide tradusă în viersuri de Petru Dulfu. Preț 30 cr.

Branda sau Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națională. Preț 20 cr.

El trebue să se însoare. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negrutiu. Preț 25 cr.

Secretele alor trei nopți sau trei morți vii. Roman angles după Frankstein de Pamfilu I. Grapini. Preț 50 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe traducțiune liberă de Const. Morariu. Preț 50 cr.

Economiă pentru scoalele popor. de T. Rosiu. Ed. II. Preț 30 cr.

Petulantul. Comediă în 5 acte, după August Kotzebue, tradusă de Ioan St. Siulutiu. Preț 30 cr.

Nu mă uita, Colecțiune; de viersuri funebreale urmate de iertăciuni, epitafie ș. a. Preț 50 cr.